

Forslag aabner Afgangen for Kvinderne til at faa Rettigheder, som Samfundet hidtil paa ingen Maade har villet give dem, og har man, som Ordproget siger, først givet Handen den ene Finger, tager han snart hele Haanden. Men desuden har dette Forslag nogle Fejl, som jeg kunde ønske at paapege. Det skaber selv en ny Ulighed, og det er dog vel ikke Meningen; naar man vil afstaafe en ældre Ulighed, en stor Forstel, som ikke burde være til Stede i Samfundet. Naar de store Krav om Ligeberettigelse ere under Diskussion, er det næppe berettiget at skabe en ny Ulighed som den, der vilde komme frem her; thi de gifte myndige Kvinder vilde være retløse i Sammenligning med deres ugifte Sødstende, der have den nødvendige Alder og nødvendige Indtægt, og det forekommer mig at være en Uting. Det er en Art Præmie for den ugifte Stand, og jeg tror ikke, at Flertallet i denne Sal er særlig interesseret i at ville gøre Forholdene løsere, end de nu ere. Man plejer at sige, at det er Socialdemokratiet, der vil løse alle de gamle Forhold og lade en vid Blads aaben for nyere Tanker og Ideer, som man ikke kan billige. Men her vil jeg dog som Socialdemokrat tillade mig at sige, at jeg ikke er tilfreds med en Ordning, hvorved der vil blive sat en Præmie paa den ugifte Stand, fordi det i Virkeligheden er en ny Ulighed. Og Uligheden kan føres videre. Naar en myndig, velhavende Kvinde gifter sig, afleverer hun ifølge Lovens Indhold hele sin Ret, og er hun Forsørger af Manden, sker dette, at hun, Forsørgeren, der staafer alt til Huse, og paa hvem alt, den vigtigste Opgave for Hjemmet, hviler, hun har ingen Ret, medens derimod Manden, der lader sig forsørge, har Ret til at stemme. Vi have her i Landet — og det har man for den Sags Skyld ogsaa andre Steder — en Del hæderlig Medborgere, man kalder for Jordmodermand, og jeg vil her tillade mig at pege paa det mærkværdige, at Jordmodermanden har Valgret, skønt han ikke forsørger Familien, medens Jordmoderen, der forsørger den, ikke har nogen Valgret. Denne Ulighed billiger jeg ikke. Men jeg tror, at det er fuldtid rigtigt at stille større Krav frem ogsaa paa dette Omraade, naar man ønsker at bryde gamle Forhold, ønsker at aabne Vejen for nyere og friskere Tanker, og jeg tror, at Kvinders Valgret i alt Fald vil være en Stræk for dem, der holde paa det „rigtige gode gamle“. Som den højtærede Indenrigsminister udtalte før, var han selv en Ven af det gamle, uden at jeg dog har faaet det Indtryk af hans Udtalelser, at han vilde være en absolut Modstander

af, at Kvinderne fik nogen som helst kommunal Indflydelse. Men jeg vil tillade mig at sige til den højtærede Minister, at, isald Kvinderne faa en om end kun delvis Indflydelse, have vi Spillet gaadende. Som Socialdemokrat er jeg ganske overordentlig glad ved det, men jeg tvivler om, at den højtærede Minister med de konervative Ansuelser, han har, vil være glad ved det. Sagen er jo nemlig den, at ifølge hele vor kristelige Samfundsorden hedder det til Kvinden: Du skal tjene, og Kvindens Forhold til Manden i Ægteskabet er nærmest Tjenereindens. Hermed er det ganske sikkert ikke udelukket, at Kvinden, netop fordi hendes Stilling ude i den officielle Verden er bleven begrænset til det mindst mulige, har søgt at tilegne sig saa meget mere Indflydelse inden for de fire Vægge, og at dette: Du skal tjene, er blevet til: Jeg vil herste. Det kan jo ikke nytte, at Mændene, der talde sig for Herrer, i alt for høj Grad faa paa deres Indflydelse, for der er ingen Tvivl om, at netop den Afhængighed, hvori Kvinden staaer til Manden, medfører, at hun regerer inden for de fire Vægge mere, end ønskeligt er, og at de, der spille Herrer ude, meget ofte ere Slaver hjemme. Det er endvidere blevet sagt, at Kvindens Indflydelse i det kommunale og politiske Liv kan skade Ægteskabet og Hjemmet, og det blev netop jaagt den Gang i det andet Ting af et nu afdød Medlem. Han stillede nemlig det Spørgsmaal: Hvem skal sy Strømper eller strikke Strømper — jeg tror nu for Resten, at han udtrykkelig sagde sy Strømper. Og dette, hvem der skal strikke Strømper, blev paa en Gang et saa brændende Spørgsmaal for denne konservative Mand, at han saa alle mulige Farer i Kvinders kommunale Valgret. Imidlertid skulle vi dog vel erindre os, at der er et uhyre Antal Omraader, hvor Kvinderne ingenlunde længere ere denne Hjemmets gode Engel, som man altid har villet gøre hende til, at der er en Mængde Arbejde, som tidligere paahvilede Kvinden, men som nu udføres af de mekaniske Kræfter, saa at Kvinden er bleven frigjort i Hjemmet for uhyre meget af det, som man mente var hendes egentlige Livsopgave. Jeg kan altsaa ikke indse, at der er nogen Fare for vore Strømper eller øvrige Beklædningsgenstande, da man jo ved, at Kvinderne selv anvendes i Fabrikkerne til Udførelse af det Arbejde, der tidligere var Hjemmets. Men jeg vil pege paa, at naar vi nu ved Afgangen af det 19de Aarhundrede møde med en beskeden Reform som dette Lovforslag, saa er det dog værd at mindes, at hos vore tidligste Førfædre stod Kvinden i betydelig